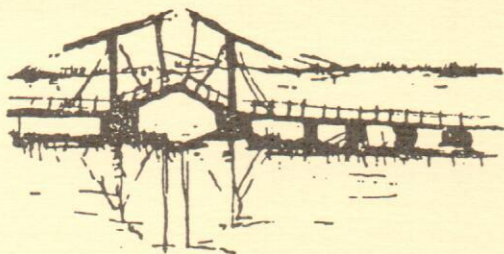

De Lange Brug

28e Jaargang nummer 3 - 2003

Uitgave van de Stichting Oud Uithoorn/De Kwakel

De Lange Brug is een uitgave van de Stichting Oud Uithoorn/De Kwakel.
Correspondentieadres: Postbus 57, 1420 AB Uithoorn.
ISSN_nummer 1384_0878.

De stichting stelt zich ten doel het verrichten, doen verrichten danwel ondersteunen van historisch onderzoek binnen het werkgebied van de stichting, bevorderen van de belangstelling voor de lokale geschiedenis en het streven naar het behoud van historisch waardevolle objecten binnen hetzelfde werkgebied (artikel 2 van de statuten).

Overname van artikelen en illustraties uit dit nummer of gedeelten daarvan is verboden zonder uitdrukkelijke toestemming van het stichtingsbestuur.

De losseverkoopprijs van dit nummer bedraagt 2,50 euro. Begunstigers van de Stichting Oud Uithoorn/De Kwakel ontvangen De Lange Brug gratis. Begunstiger wordt men door overschrijving van minimaal 9 euro per jaar op gironummer 3547472 van de stichting. Voor hen die De Lange Brug per post ontvangen, bedraagt de minimale begunstiging 12,50 euro per jaar.

Inhoud

Dertig jaar Ponderosa (S.J.L.M. Veerhuis)

3

Foto voorzijde omslag:

*Een halve eeuw geleden was huldigen met een krans heel normaal. Speeltuinpzichter Kolijn ontvangt op het bordes van het gemeentehuis aan het Marktplaatsje ter gelegenheid van de actie Jeugd van de Straat op 28 augustus 1953 een krans uit handen van burgemeester Koot (rechts). Met op het lint de tekst 'Hulde aan P.C. Kolijn'.
(Foto Gemeentearchief Uithoorn)*

Foto achterzijde omslag:

*Met zoveel mogelijk autobinnenbanden zo snel mogelijk een parcours afleggen. Scène uit de zeskamp die de Stichting Werkgroep Thamerdal in de zomer van 1981 hield bij het stadskantoor.
(Foto Peter Schat, 30 augustus 1981)*

Dertig jaar Ponderosa

Van de heer S.J.L.M. Veerhuis ontving de redactie het artikel getiteld 'Ponderosa, dertig jaar vrijwilligerswerk in Uithoorn', een kroniek over de Stichting Werkgroep Thamerdal. Het was de bedoeling om het materiaal ter gelegenheid van het dertigjarig bestaan in 2001 in een mooie uitgave te verspreiden. De kosten voor het herdenkingsboekje bleken dermate hoog, dat het manuscript op de plank bleef liggen. Van de auteur kregen wij toestemming om de tekst wat aan te passen en deze wat breder te trekken. Immers, de werkgroep bouwde voort op het pionierswerk van de speeltuinvereniging, die op 14 september 1951 voor de symbolische prijs van 1 gulden de ondergrond van de tuin en het opzichterslokaaltje huurde van de gemeente Uithoorn. Zo kon uiteindelijk dit derde nummer van deze 28e jaargang in zijn geheel aan de bijzondere geschiedenis van het buurthuis in Thamerdal gewijd worden. In december ontvangt u het vierde nummer van dit jaar.

De Speeltuinvereniging Uithoorn had op 8 september 1950 koninklijke goedkeuring aangevraagd. Vlak na de Tweede Wereldoorlog werden overal speeltuinen opgericht; Uithoorn vormde daarop geen uitzondering. Aanvankelijk plande men er drie in de nieuwbouw Thamerdal I t/m III. In de eerste uitbreidingswijk zou de tuin komen op de strook grond aan de spoordijk, maar het werd het land achter de Openbare Lagere School aan de Tromplaan. Het eerste speeltuinbestuur had dus duidelijk aspiraties om in samenwerking met de gemeente Uithoorn drie speeltuinen te gaan exploiteren. Er zaten werknemers in van KLM en van Fokker, mensen die konden organiseren, construeren en vooral: aan het schaarse materiaal konden komen voor speeltoestellen. Veerhuis geeft kort de geschiedenis van de speeltuinperiode weer. Veel jonge gezinnen waren lid van de vereniging. Op vakantie gaan was nauwelijks de gewoonte, een enkeling bezat een automobiel en er was zeker het geld niet voor. De jeugd diende zich dus in de woonomgeving te vermaken; bijvoorbeeld door het bouwen van tenten van oude gordijnen, het spelen van indiaantje of riddertje, verstoppertje, buskruit, steppen, het knutselen van een kar op het onderstel van een kinderwagen, voetballen op straat, enz. Daarbij kwam dat het verboden was om in de plantsoenen te spelen; de politie had in die dagen nog volop tijd om zich met deze ernstige overtredingen bezig te houden. In de speeltuin kon de jeugd zich dus naar hartelust gelegitimeerd uitleven. De enige sterke arm was die van Kolijn en later van Opa Bokse, maar die konden je de toegang ontzeggen en dat was heel vervelend als je vriendjes nog wel de speeltuin in mochten om te spelen. U kunt er meer over lezen in de jaaruitgave van De Lange Brug 1990, blz. 46 t/m 49.

Beide artikelen, dat van Veerhuis en dat uit 1990, geven een mooi beeld van een snel veranderende maatschappij en van mensen die op tijd de bakens verzetten.

Daardoor bleef de cohesie in de wijk aanwezig. In 2003 is men weer op een omslagpunt aangeland: de oude garde is uitgedund en er is nauwelijks vers bloed te krijgen om activiteiten te ontplooien. Toch gloort er hoop! Stef Veerhuis: „Het is grappig te merken, dat de jonge mensen die in het buurtje zijn komen wonen, zich toch weer druk maken om de staat van onderhoud van de toestellen. Net als wij toentertijd!” Bovendien leert geschiedenis dat er steeds mensen zijn, die zich inspinnen voor anderen. Met nieuwe energie voor nieuwe activiteiten in een nieuwe omgeving. Misschien kan iemand over dertig jaar schrijven wat er van de Werkgroep Thamerdal geworden is.

Inleiding

Het is ruim dertig jaar geleden dat een tiental omwonenden van de inmiddels verdwenen brandweerkazerne aan de Admiraal de Ruyterlaan, gehoor probeerden te vinden voor het plan 'hun' in groot verval geraakte en zieltogende speeltuin Jacqueline op te knappen. Op uitnodiging van de heer H. van Tellingen, beleidsmedewerker van de toen recentelijk geïnstalleerde Stichting Samenlevingsopbouw Uithoorn, kortweg SSU genoemd, werd hun een avond een luisterend oor geboden. Hij was het die er vervolgens, in een relatief kort tijdsbestek, in slaagde contacten te leggen tussen een 'onbereikbaar' gemeentelijk apparaat en enkele 'jammerende' ingezetenen van de wijk Thamerdal. Een naam die in de volksmond reeds was verbasterd tot Tranendal. Deze categorie bewoners, ging zich op sociaal-maatschappelijk gebied vervolgens heftig roeren in hun buurt, nadat zij zich op die avond verenigden in de Werkgroep Thamerdal.

Het begin

De uitgeveende Thamerpolder werd in 1851 drooggemalen en verkaveld en begrensd door Zijdenveld, Thamerlaan, Thamerweg, Achterom, Hollandsedijk en de inmiddels geslechte Achterste Thamerdijk. Voor het begin van de Eerste Wereldoorlog werd begonnen met de aanleg van de spoorlijn die deze polder ging doorkruisen. Na voltooiing hiervan lag het te bebouwen Thamerdal, keurig ingesloten te wachten op zijn latere ontwikkeling. Eerst in 1949 konden de aanwezige sloten worden gedempt en werd het land bouwrijp gemaakt, terwijl de eerste plannen hiervoor toch al klaar lagen ver voor aanvang van de Tweede Wereldoorlog. Maar in 1949 was dan ook letterlijk en figuurlijk het hek van de dam voor burgemeester C.M.A. Koot. Heel zorgvuldig had hij 'zijn mensen' kunnen kiezen en kon hij samen met hen het spraakmakende plan van professor Wieger Bruin tot uitvoering gaan brengen. Uithoorn was er klaar voor. De bereikbaarheid was duidelijk verbeterd met de aanleg van de provinciale weg S21 (de huidige N201) en de nieuwe Prinses Irenebrug over de Amstel. Zo werd het een zorg minder voor de weifelende forens, mede door de knooppunten van autobus en trein in de gemeente.

Thamerdal kon zich met een gerust hart gaan opmaken voor de bouw van duizend nieuwe woningen en voor de intrede van zijn toekomstige bewoners. Uithoorn was duidelijk op weg zich los te maken van haar kaasdorpmagoo. Met de komst van de Nederlandse Wegensproei Maatschappij (NWM), de kunstzijdefabriek Andex en de confectieateliers van Kees van Vliet en Levita kreeg de reeds groeiende werkgelegenheid van de plaatselijke industrie een forse impuls; daardoor nam tevens het inwonertal toe. Maar daar bleef het niet bij, er werd ook geknipoogd naar bedrijven in de omliggende plaatsen, waar met name KLM en Fokker erg gevoelig voor bleken te zijn. De 'flirt' tussen Uithoorn en Schiphol was dermate heftig dat een flink aantal arbeiders een nieuwe woning in Uithoorn kon betrekken. Terwijl men met de naamgeving Dr. Albert Plesmanlaan, deze betrokkenheid nog eens overduidelijk illustreerde.

Thamerdal

Thamerdal zou een wijk worden voor startende jonge gezinnen met een grote saamhorigheid en een wijk waar wensen en verlangens voor een groot deel werkelijkheid werden. Wieger Bruin slaagde destijds behoorlijk in zijn opzet. Gebruikmakend van reeds aanwezige waterlopen wist hij de groene ruimte voor de bewoners ook individueel te waarborgen. En wisten architecten, onder wie Jan de Groot, vervolgens precies wat er van hen verwacht werd, zonder onnodige hoogstandjes. Iets waarin men volgens kenners ruimschoots slaagde. Verder was een achttal scholen geprojecteerd, alle op loopafstand en werd iedere wijk voorzien van de nodige buurtwinkels. Daarmee werd de gelegenheid geboden de dagelijkse boodschappen – koelkasten en vacuüm verpakte levensmiddelen waren nog onbekend – in de wijk veilig te kunnen doen. Er werd zelfs rekening mee gehouden dat er grond nodig zou zijn voor een kerk in Thamerdal II. Toch ontbrak er nog iets in de wijk: een veilige speelplek. Deze leek aanwezig te zijn, omsloten door de beschermende nieuwbouw van Plesmanlaan, Tromplaan en Margrietlaan, maar was nog niet ingevuld. Want ondanks het gegeven dat elk bouwterrein voor kinderen een ideale speelplaats is, wordt dit niet zo ervaren door opzichters en politie. Nog vervelender echter was de gang naar huis met een scheur in je broek of een paar natte voeten, omdat de plank over de sloot het begaf. Als het meezat liet moeder het bij een (half gemiste) draai om je oren. Duidelijk anders lag het wanneer je vader 's avonds bij thuiskomst het kattenkwaad moest gaan beoordelen en afhandelen. Ongetwijfeld zal dit alles in veel jonge gezinnen gespeeld hebben en wilde men minder gevaarlijke speelterreinen voor het kroost.

Het zal rond 1950 zijn geweest, dat de 'Schipholvaders' in de bus op weg naar Uithoorn, het idee opperden om zelf iets te gaan doen met dat nog lege grasveld tussen de Margrietlaan en de Plesmanlaan.

De naam van de nieuwe speeltuin was snel gevonden: Jacqueline, naar de dochter van burgemeester Koot. Op deze foto uit 1948 van de sleuteloverdracht van de eerste naoorlogse nieuwbouwwoning in Uithoorn staat zij met commissaris der Koningin baron dr. J. de Vos van Steenwijk. De trotse ouders kijken toe. (Foto Gemeentearchief Uithoorn)

Speeltuin

In samenspraak met de stedenbouwkundige Wieger Bruin werd de toekomstige locatie getoetst en vervolgens ingepast in de bouwplannen. Nadat de voorbereidende gesprekken en werkzaamheden waren afgerond konden de enthousiaste woorden van een groot aantal vakmensen ten slotte omgezet worden in daden. Zonder dan ook maar een iemand tekort te willen doen was er een voortrekkersrol weggelegd voor de heer C. de Jager, werkzaam bij de KLM. Hij bracht noodzakelijke kennis in bij het construeren van schommels en wippen, de draaimolen en een glijbaan. En stakte het wel eens om wat voor reden dan ook, dan was burgemeester Koot de redder in nood. Een belletje van hem richting de Teerunie (= Cindu) was vaak voldoende om weer een paar meter noodzakelijke pijp los te peuteren. En bovendien kon er nog lekker dichtbij worden gewerkt ook, want een overgroot deel van de speeltoestellen mocht in elkaar gezet worden in de aan de Teerunie grenzende kleine houten

smederij van Marinus Mulder aan de Molenlaan. Terwijl het werk gestaag vorderde werd op 8 september 1950 een verzoek tot goedkeuring ingediend voor de oprichting van de Speeltuinenvereniging Uithoorn. Dertien mensen namen zitting in dit allereerste bestuur, de dames L. Bongers-Doelman, A. Sparrebos-Slof en T. Dummer- van Bergen en de heren C. de Jager, F. Gortemulder, G. Blackstone, M. Mulder, J. Compier, E. Vork, L. Rietvelt, W. v.d. Meer, A. Naber en J. van Bunningen. Het wekt geen enkele verbazing dat ook de naam van de nieuwe speeltuin snel was gevonden: Jacqueline, de naam van de dochter van de heer en mevrouw Koot. In fraaie sierletters stond haar naam op een fraai halfvondgebogen achtergrond ruim twintig jaar lang boven de toegang van dit speelparadijs. Want zo mocht het echt wel genoemd worden toen de klus eindelijk geklaard was. Vanaf de metershoge glijbaan kon je kiezen of je bij het schitterende houten klimrek aan wilde komen of aan de andere zijde bij de draaimolen en als je niet kon besluiten had je altijd weer een schitterend uitzicht, of je riep een vriendje in de enorme zandbak om vervolgens je durf te demonstreren. Het was dus niet zo gek dat de kinderen achter de spoordijk die het moesten doen met speeltuin Tom, die ingeklemd tussen de NWM en 'de Voddebaal' (de bijnaam van poetsdoekenfabriek ABC) lag achter de school van meester Keers, er graag een flinke wandeling voor over hadden. De dubbeltjes, stevig ingerold in de punt van een zakdoek en pas na heel lang zeuren verkregen, waren noodzakelijk om in speeltuin Jacqueline eens echt helemaal uit je dak te kunnen gaan. Want gevaar zag je als kind niet en als het onverwacht toch eens mis ging, dan was altijd 'Meneer Kolijn' er nog om zonodig je tranen te drogen. Tot eind februari 1955 hield hij, voor een weekloon van 25 gulden, het noodzakelijke oogje in het zeil. Tevens zorgde hij ervoor dat de boel heel bleef. Hij was voor het noodzakelijke materiaal een vaak geziene gast bij aannemer Strijland op de Wilhelminakade. In 'stille tijden' kregen de kanariepietjes die hij daar kweekte al zijn aandacht. Voor velen die hem meemaakten een onvergetelijke man.

De financiën

Het zittende bestuur van de speeltuinenvereniging die eind 1955 nog steeds zo'n 270 leden telde, stelde na het vertrek van Kolijn alles in het werk om een nieuwe oppasser aan te trekken, hetgeen met het beschikbare karige budget maar matigjes wilde lukken. Het duurde tot 16 april 1956 voor dat de heer Bokx, gekozen uit de drie kandidaten die gereageerd hadden op een oproep in de plaatselijke krant Ons Weekblad, zijn intrede mocht doen. Het bleek uiteindelijk een goede keus te zijn geweest van secretaris Lenoir en voorzitter Boutkamp, want 'Opa Bokse', tevreden met zijn kleine wekelijkse beloning, hield het vol tot 1960. Niet alleen zijn hoge leeftijd, maar ook het 'sluipende' verval van de speeltuin hield hem steeds vaker bezig. Met zijn aantreden als

Op het Marktpllein voor het gemeentehuis was de plaatselijke jeugd verzameld, toen op 28 augustus 1953 de actie Jeugd van de Straat werd ingeluid. Rechts burgemeester C.M.A. Koot. (Foto Gemeentearchief Uithoorn)

nieuwe voorzitter in 1961 zou de heer A. ten Holder tot aan de liquidatie van de vereniging (1971) bij voortdaring geconfronteerd worden met achterstallig onderhoud. Om maar niet te spreken van de moeizame inning van de contributiegelden en het teruglopende ledental, dat mede veroorzaakt werd door het fenomeen televisie. Op 18 maart 1965 verkeerde de houten klimkooi in een dermate slechte toestand dat besloten werd deze te vervangen. Dit werd al heel snel gevolgd door een noodzakelijke reparatie aan de glijbaan. Totale kostenpost f.3075. Niet verwonderlijk dat de balans dat jaar sloot met een nadelig saldo van f.425,27. Twee jaar later kwam het hekwerk aan de beurt. De oude houten afzetting had haar tijd gehad en op 10 april 1967 deponeerde de voorzitter zijn verzoek om een nieuw hekwerk bij de gemeente Uithoorn. Nog datzelfde jaar stond er honderd zestig meter nieuw Heras hekwerk rondom de speeltuin Jacqueline, voorzien van drie rijen puntdraad met een hoogte van twee meter. Kosten ruim vierduizend gulden. Maar nog steeds leek het leed niet geleden, want in 1968 was de houten zandbak nodig aan vervanging toe. Aannemer Boncke uit Amstelveen bracht offerte uit voor een stenen exemplaar ad. f.3540,40. Met de baten uit de actie gehouden op Koninginnedag en de snoepverkoop, zag het er naar uit dat men er nog een keer voor wil gaan in

Tijdens de actie werd P.C. Koliijn als 'lid van de orde der plantsoenvrienden' gehuldigd door de burgemeester. Tot 1955 zou 'Mijnheer Koliijn' toezicht houden op de speeltuin. (Foto Gemeentearchief Uithoorn)

Thamerdal I. Met de inbreng van het bedrijfsleven en een gift uit het Burgemeester Kootfonds kwam het noodzakelijke bedrag op tafel. Echter, teleurstelling alom toen bleek dat bij de sloop van de oude zandbak de tegelvloer ontbrak. Een wanhoopsoffensief elders voor wat gebruikte tegels, strandde op het allerlaatste moment. Er zat niets anders op dan deze onvoorziene post van f.1500 toch te laten uitvoeren door de aannemer. Voorzitter Ten Holder werd het uiteindelijk te gortig. Middels een brandbrief van 9 december 1969 aan de gemeente, meldde hij de malaise. Vrijwilligers, oppassers en bestuurskandidaten leken onvindbaar en ook het ledental liep hard achteruit. Het exploitatietekort bedroeg ondertussen f.1247,22 en middelen om tot herstel te komen of te vernieuwen ontbraken. Samen met het nog zittende bestuur bood hij zijn ontslag aan en stelde hij voor het beheer over te dragen aan de gemeente Uithoorn. Het leek erop dat het doek spoedig zou vallen voor de speeltuinvereniging en haar eertijds zo trotse speeltuin Jacqueline.

Wat nu

Op uitnodiging van wethouder J. Jongmans ging Ten Holder op 3 maart 1970

Actie in de speeltuin op een dia van A. van der Ham. Links het klimrek. De glijbaan domineert de foto. (Dia Gemeentearchief Uithoorn)

alsnog een keer met hem om de tafel zitten om alles nog eens te evalueren en op zoek te gaan naar nieuwe mogelijkheden die beter zouden passen in het veranderende tijdsbeeld. Toen bij het scheiden van hun wegen een geschetst reddingsplan voldoende nieuwsgierigheid had losgemaakt, besloot het afgetreden bestuur ad interim te willen aanblijven in afwachting van een nieuw plan van aanpak. Mevrouw G. Smilde-de Vijver zou voorlopig de speeltuin gaan beheren. Om de ergste nood te lenigen werd er middels een raadsbesluit een subsidie toegekend van f.3000. De vraag over verantwoord beheer zou voorgelegd worden aan de stichting Ruimte voor de Jeugd in Rotterdam. En ten slotte zou de recentelijk opgerichte Stichting Samenlevingsopbouw Uithoorn onder de regie van H. van Tellingen een enquête houden onder de bewoners van het Thamerdal. Daarna bleef het wel erg lang heel stil in de wijk, voor Ten Holder c.s. te lang. Dus werden op 26 maart 1971 de bestaande speeltuinvereniging opgeheven en de liquidatie afgerond. Het duurde uiteindelijk tot mei 1971 voordat de resultaten van de gehouden enquête openbaar gemaakt werden. Van de 357 geënquêteerden maakten 112 aangeschrevenen hun wensen en verlangens kenbaar en vond 70% van hen het verval van de speeltuin onverteerbaar. Vierentachtig mensen vonden het

Op deze dia, eveneens genomen door van A. van der Ham, is goed de trap te zien die haaks op de glijbaan staat. (Dia Gemeentearchief Uithoorn)

wenselijk en nuttig om een bewonersgroep in het leven te roepen en van hen was een derde bereid hierin ook zitting te gaan nemen. Uit de waslijst van de 58 suggesties/wensen waren de nu volgende het meest opvallend: spelen in daar te plaatsen autowrakken, een verkeerstuin ontwikkelen, een trampoline plaatsen, een ijsbaan in de winter en een trapveldje 's zomers op het niet meer gebruikte gravelveld van de korfbalvereniging Wordt Kwiek, een kinderboerderij, een verwarmd zwembadje voor de allerkleinsten en ook mogelijkheid tot mediteren en yogatherapie. Terwijl de wens tot openstelling op de zondag zeker niet vergeten mag worden, want ook dat was een van de grote grieven. Deze herkenbaarheid van 'andere wensen' werd o.a. ook aangegeven in het antwoord dat in september 1971 bij de gemeente Uithoorn terugkwam van de Stichting Jeugd en Ruimte uit Rotterdam. Hierin deed woordvoerder de heer Van Haalen de suggestie om speeltuin en speelveld als één geheel te zien, herstel en renovatie ter hand te nemen en te proberen mensen te vinden die hierin het voortouw willen nemen. Vanuit dat gegeven boog Van Tellingen van de SSU zich over zijn huiswerk en nodigde hij een aantal geënquêteerden uit voor een bijeenkomst op 8 december 1971 in de kantine van de voormalige brandweerkazerne aan de Admiraal De Ruyterlaan.

Een werkgroep

Een tiental buurtbewoners liet zich die avond informeren door Van Tellingen en diens secondant R. ten Kortenaar. Na het gebruikelijke aftasten van een ieders wensen en verlangens ten aanzien van de zieltogende speeltuin Jacqueline in hun buurt, kon er aan het einde van de avond toch reeds een gemeenschappelijk vonkje van enthousiasme worden waargenomen. De eerste afspraken werden gemaakt en de tweede vergadering werd vastgesteld op 15 december 1971, zelfde tijd, zelfde locatie. De Werkgroep Thamerdal leek realiteit te gaan worden. De mond-tot-mondreclame wierp de tweede avond reeds haar vruchten af, want naast een drietal 'nieuwe voorzichtig geïnteresseerden', ging de groep al snel op zoek naar mogelijke activiteiten en niet te vergeten naar de daarbij behorende middelen. En naarmate de avond vorderde, wat het toch opvallend dat ook de nieuwelingen zich al heel snel lieten verleiden tot spraakmakende voorstellen. Toen ieder weer zijns weegs ging, lagen er plannen ter tafel tot oprichting van een volksdansclubje en het organiseren van een dans/bingoavond in het voormalige Parochiehuis in de Schans. De reeds op één oor liggende Uithoornse middenstand wist op dat moment nog niet dat ze de komende dagen bezoek zouden krijgen van enige 'bietsende moeders uit het Thamerdal'. Ook het idee om bij aanhoudende vorst het oude gravelveld onder water te zetten en te kunnen gebruiken als ijsbaan zou verder uitgewerkt gaan worden. Toen Van Tellingen en Ten Kortenaar als laatsten die avond de deur achter zich dichttrokken, konden zij tevreden terugblikken op de vorderingen van die avond. Te danken aan een enthousiast dertiental, naast beide heren zelf, bestaande uit: de dames J. van der Jagt-de Graaf, G. Smilde-de Vijver, W. Droogh-Engelander, J. Boezem-Langkemper, M. de Kok-van der Bijl, M. de Blicck-Helling en de heren S. Veerhuis, G. Weering, J. Fakkeldij, P. de Blicck en P. Wassenaar. Laatstgenoemde wilde voorlopig het voorzitterschap wel op zich nemen. Mevrouw G. van Zelst-Schorel wilde, na een nachtje geslapen te hebben, de boekhouding gaan doen. Terwijl Mevrouw C. Floor-Udinga aangaf nog wat tijd over te hebben om de noodzakelijke onderlinge coördinatie te verrichten. Het was jammer dat de beide SSU-heren het meegebrachte cadeau van het gemeentelijk apparaat niet aan de man konden brengen. Want hoe vertel je deze vrijwilligers/sters met hun nog lege kas dat de gemeente tegen betaling van f.500 best twee doelen, samen te stellen uit enkele oude houten elektrapalen, wil plaatsen op het gravelveld?

Winter

Een van de eerste onderzochte en beoogde scenario's van de kersverse Werkgroep Thamerdal mocht in januari 1972 al uit de kast. Misschien is het best aardig om in gedachten daar nog eens naar terug te gaan en een ooggetuige aan het woord te laten van destijds.

„Het wintert in Uithoorn. De schaatsen en sleden zijn reeds lang opgezocht maar het blijft maar kwakkelen geblazen. Het grut heeft het er duidelijk moeilijk mee en het met een ‘nat sikkie’ thuiskomen, lijkt dan ook vaker en met enige regelmaat terug te keren. De gebruikelijke onrust bij de ouders wordt ontvankelijk verklaard door enkele leden van de Werkgroep Thamerdal die besluiten hun eerder getoetste plannen voor een vooral veilige ijspiste verder uit te gaan werken. Het ons bekende gravelveld zou daartoe onder water gezet kunnen worden. Maar hoe krijg je deze droom onder water? De vrijwillige brandweer van Uithoorn stond hoog op het verlanglijstje van onze ijsmeesters, maar het was al snel duidelijk dat deze hun paraatheid niet in de waagschaal konden stellen. Een grote tegenvaller natuurlijk want de gehele lay-out was op voorhand reeds in kannen en kruiken. Het grote ovaal dat gesitueerd zou gaan worden rondom de prikslee baan, waar vooral de allerkleinsten konden rommelen, terwijl de inwendige mens niet vergeten werd middels enkele koeken-zopientjes. Al brainstormend resulteert het met een voorzichtig collegiaal belletje richting Cindu. En ja hoor het bracht uitkomst. Het levert niet alleen de zo noodzakelijke pomp maar tevens het broodnodige vakmanschap op. Ook de benodigde slangen ontbraken niet, weliswaar van wat mindere kwaliteit en mogelijk met hier en daar een gaatje. Het draaiboek lag klaar en het wachten was dus nu op de welwillende medewerking van de weergoden. En reeds na enkele dagen bracht Fred Emmer (destijds een bekend nieuwslezer en bovendien iemand met een voor ons wel heel toepasselijke naam, want het werd echt emmeren) de verlossende tijding. De langetermijnvooruitzichten waren veelbelovend en het uur U kon worden vastgesteld voor komende middag 16.00 uur. De ijsbijt is al uitgehakt in de sloot aan de Admiraal Van Ghentlaan en kan, als de motorspuit zijn plaats heeft gekregen, de grote slang, voorzien van een rieten korf voor de aanzuigmond, het koude water in. Brommend komt de spuit tot leven en als deze zich warm gaat draaien, worden vervolgens de benodigde slangen een voor een uitgerold en aangekoppeld over de voetpaden tot aan de fietsenstalling van de Openbare Lagere School aan de Admiraal Tromplaan. Nondejuu wat is het koud en langzaam valt de duisternis in. De druk van de spuit wordt opgevoerd het zal niet zo lang meer duren voordat de eerste slangen zich strak zullen gaan trekken. Twee man blijven achter bij de hogedrukspuit en de twee anderen volgen het slangenspoor naar het gravelveld. Het duurt enige tijd voor dat er ‘kokhalzend’ wat water opborrelt uit het geopende spruitstuk. Gedurende zo’n kleine tien minuten proberen we enig gevoel terug te krijgen in onze koude handen en slaan kruislings in een hoog tempo de armen onder de oksels en hopen daarmee zwijgend de inmiddels ontwaakte frustratie kwijt te raken. We besluiten dat een van ons terug zal gaan terwijl de andere achter zal blijven, wachtend op het ‘wonder’. Halverwege echter loop ik ‘ijsmeester 4’ tegen het lijf die reeds van verre met ruime armbewegingen aangeeft het spruitstuk

dicht te draaien. Waarom weet ik nog steeds niet want water hebben we daar nauwelijks gezien en slenter ik met hem de weg terug. Verward en hevig transpirerend doet hij onderweg zijn relaas en we kunnen er werkelijk geen touw aan vastknopen. Het wordt pas duidelijk als we bij het huizenblok aan de Admiraal Van Ghentlaan zijn aangekomen. Bij het licht van 'n eenzame lantaarnpaal ontwaren we een spookachtig ijspaleis. Al gauw wordt dan duidelijk dat een der slangen de gewenste inspanning niet heeft overleefd gezien de glimmende voorgevels en de enorme ijspegels die dreigend aan de goten hangen. De teleurstelling is echter volledig bij alle aanwezigen wanneer zij moedertje natuur zo aanschouwen. Maar het ergste moest nog komen, het opruimen. Want normaal is het zo dat brandslangen na gebruik weer opgerold moeten worden. Geen denken aan dit keer, we hebben ze voor zover mogelijk in allerlei afmetingen moeten knikken om ze vervolgens weer af te kunnen voeren richting Cindu, waar ze geruime tijd hebben gelegen voordat er pas echt gerold kon gaan worden. Toen ik enkele dagen later op mijn schreden terugkeerde naar de eerder zo weerbarstige siervijver om net als die vele anderen weer eens lekker te kunnen schaatsen, bleek niemand oog te hebben voor wat kale takken die zomaar uit de ijsvloer leken te komen. Van de eerder gehakte ijsbijt was namelijk niets meer te ontdekken. Achteraf bezien misschien maar goed dat zij het echte verhaal niet kenden."

Sluiten

In het vroege voorjaar van 1972 deden zich de eerste ongelukjes zich voor in de van toezicht verstoken speeltuin Jacqueline. De maat was daarmee vol. In een brief aan B en W van Uithoorn schetste de werkgroep de slechte situatie ter plekke en wees zij de bestuurders er nogmaals op dat zich hier van tijd tot tijd levensgevaarlijke toestanden voordoen. Daarna raakte alles in een stroomversnelling. De eens zo trotse buurtspeeltuin moest zich gewonnen geven en laatzomer viel het doek definitief. Zonder enig vooruitzicht op een vervangende speelgelegenheid koos de buurt voor veiligheid en op zo maar een zaterdag ruimde men zelf haar eens zo mooie speeltuin leeg. Maar Jacqueline gaf zich toch niet zo heel erg snel gewonnen. Een om assistentie gevraagde graafmachine moest bijna haar meerdere erkennen in het urenlange gevecht met de aanwezige betonnen poeren die in de zwakke veengrond ruim twintig jaar lang de speeltoestellen hadden verankerd. De inmiddels toegestroomde buurtbewoners waren er getuigen van hoe na verloop van tijd de graafmachine wegzakte en wel zover dat alleen het cabinedak nog zichtbaar was. Met groot vakmanschap bracht de machinist vervolgens met zijn grijper het rondom liggende puin onder de rupsen en lukte het hem onder luid applaus van de aanwezigen na een klein uur weer vaste grond onder zich te krijgen. Alle toestellen waren 's avonds gesloopt en alleen de, nagenoeg lege, zandbak bleef

Speeltuin Jacqueline. Het is een van de foto's die burgemeester Koot in 1960 ontving ter gelegenheid van zijn 25-jarig ambtsjubileum.

(Foto Gemeentearchief Uithoorn)

als stille getuige achter. De werkgroep was vervolgens al heel ver gevorderd met nieuwe plannen en het getouwtrek met de gemeente Uithoorn begon opnieuw. Tussen 1951 – 1967 was er al voor f.104.000 ingebracht en de wensen die er lagen liepen niet synchroon met de beschikbare middelen. Men keek uit naar de nieuwe plannen. Op 31 mei 1972 kwam het eerste gemeentelijk plan op tafel voor het inrichten van een nieuwe speeltuin, de kosten werden begroot op ca. f.28.000. Een week later gevolgd door een wel heel ambitieus plan in maquettevorm, dat de wensen en verlangens van de Werkgroep Thamerdal weergeeft, inclusief clubhuis. Al snel werd duidelijk dat beide plannen te duur zouden zijn en leek het geheel al heel snel in een impasse te geraken, want het werkelijk beschikbare bedrag is 'slechts' f.15.000. Dit bedrag was het resultaat van een rekensom: het aantal kinderen in de wijk vermenigvuldigen met het daarvoor geldende subsidiebedrag per kind, 250 x f.60. Hiervan kun je geen speeltuin bouwen, stelde de gemeente op voorhand vast.

Impasse

“Wij doen het ervoor”, was het antwoord van de Werkgroep Thamerdal en dat had misschien niemand verwacht op het gemeentehuis. En het vervolg liet zich al heel snel raden. Misverstanden over en weer vanwege slechte communicatie leidden er toe dat standpunten werden ingenomen en het wederzijdse onbegrip toenam. Men slaagde er niet in om uit de impasse te komen; het grootste struikelblok bleef de financiering. De Werkgroep Thamerdal probeerde steun van haar achterban te verkrijgen maar daarvoor dienden de aanwezige plannen die nog steeds in een gemeentelijke bureaulade lagen, openbaar gemaakt te worden. Tot drie keer toe werd een gemeenschappelijke overlegdatum vastgesteld, maar even zo vaak werd deze weer herroepen. Begin oktober 1972 vond men het genoeg en ging er vanuit de werkgroep een brief op poten uit, die ondertekend was door zo'n kleine zeventig bewoners. In de brief werd meegedeeld dat men niet langer wilde wachten op de gemeente en tot een eigen presentatie over zou gaan in de plaatselijke pers.

Ondertussen was men in het Thamerdal voortvarend aan de slag gegaan. Nadat men op 5 oktober 1972 eigenaar was geworden van het voormalige stenen toezichthuisje, kon dit middels de giften van de Uithoornse middenstand (f.4000) en een bliksemactie in de buurt (f.719,18) verbouwd worden tot een eigen clubhuis. De samenwerking met de r.-k. parochie op gebied van het gebruik van het Parochiehuis in de Schans kon men beëindigen. Zeer tot de verbeelding spreken echter nog steeds de beelden van die allereerste kleine ruimte, waarin 24 volwassenen hun klaverjascompetitie speelden, onder het toezien en tellend oog van de latere voorzitter Ab Kistemaker. En vervolgens hilariteit alom, wanneer men en masse moest gaan staan om een van de aanwezigen naar het toilet te kunnen laten gaan. Immers, in zo'n warme en benauwde ruim te moesten de dorstige kelen steeds vaker gesmeerd worden.

Op 31 januari 1973 zetten een drietal bestuursleden, luid en duidelijk vraagtekens bij het hele speeltuingebeuren en de ontstane impasse en deden vervolgens het verzoek gehoord te mogen worden in de commissie Welzijnszaken. Het werkte, want een week later trad verantwoordelijk wethouder Timmers naar buiten met de eerder geformuleerde plannen en betitelde terloops de achterliggende periode als, 'een ongelukkige affaire'. Hij kon een aangepast compromis aanbieden voor f.15.000 plus een gewenste inbreng aan zelfwerkzaamheid door de buurt van 800 manuren, màr alle vraagtekens waren nog steeds niet van tafel. Daarom kreeg de Werkgroep Thamerdal een uitnodiging om gehoord te worden in een commissievergadering. En zo kon het gebeuren dat mevrouw Cor Floor-Udinga op 13 februari 1972, geëscorteerd door zo'n kleine zeventig sympathisanten, een

plaatsje zocht in de commissiekamer van het toenmalige houten stadskantoor aan de Boerlagelaan.

Protest

Weliswaar was er voorafgaande aan deze hoorzitting een rollenspel doorgenomen en vervolgens gerepeteerd met de 'vrienden' van de SSU, want wat weet Jan Modaal nu helemaal van gemeentepolitiek? Op uitnodiging van de verantwoordelijke wethouder kreeg mevrouw Floor-Udinga het woord namens de buurtbewoners en hield een vurig betoog. Zoals gebruikelijk werd haar pleidooi beëindigd met de klassieke tekst van wethouder Timmers: „Dank u wel, u bent bij dezen gehoord.” Maar daarbij bleef het niet. De woordvoester bevestigde een maagdelijk stuk wit papier aan de deur en ging met een viltstift de hele zaak nogmaals staan voorrekenen. Wat gehoopt was gebeurde, de wethouder liet zich verleiden tot een discussie waarbij de aanwezige supporters zich niet onbetuigd lieten. De zwakke argumenten van de heer Timmers leidden er vervolgens toe dat men hem het spreken onmogelijk maakte omdat men vanaf de publieke tribune op een afgesproken teken zacht roezemoezend begon te 'rabarbarabarbarabarbarabar-berren'. Voor de wethouder, die tot de ontdekking kwam, dat zijn beleid leek te gaan eindigen in een groente- in plaats van een speeltuin, was het de druppel die de emmer deed overlopen. Hij liet de publieke tribune ontruimen.

En nog steeds is voor de gemeente de beker niet geledigd. Begin 1973 verschijnt in de plaatselijke media het nieuws dat er in de omgeving van de Hoeksteen, voor f.15.000 een kunstwerk geplaatst gaat worden, voorstellende een vrouwelijk naakt. Daarop gaat de werkgroep kort daarna over tot een wel zeer ludieke actie. Voor hun gevoel namelijk leek het bedrag verdacht veel op een hen eerder toegezegd subsidie. In de carnavalsoptocht die op 3 maart 1973 door het dorp trok, lieten de carnavalsvierders (lees actievoerders) een knap stukje huisvlijt zien. In een aanhangwagentje voerde men een met heel veel moeite geleende en goudkleurig beschilderde naakte etalagepop mee die een bord voorhield met als tekst 'Kunstig bloot – speeltuin dood'. Een actie overigens die later met een verhelderende brief van burgemeester Letschert sportief werd tegemoet getreden. Dat bleek toen B en W op 19 maart 1973 de werkgroep Thamerdal een subsidie toekenden van f.15.000 en daarmee groen licht gaven voor het inrichten van de nieuwe speeltuin. Dankzij tomeloze inzet kreeg de wijk later dat jaar de beschikking over een fraai ingerichte speelplek. Ludiek houten speelmeubilair, omzoomd door een mooie grasmat en een aangepaste, kleinere zandbak. Omsloten met een nieuw betegelde speelplaats waar zes vrachtauto's zand, zijnde zo'n 600 kruiwagens, voor nodig waren. Terwijl het verbouwde toezichthuisje, mogelijk gemaakt door talloze schenkingen, bijdroeg aan een grote saamhorigheid. De

totale inbreng aan zelfwerkzaamheid kwam ver boven de duizend manuren uit, hetgeen de betrokkenheid van de buurt nog eens accentueert. De finishing touch werd gevormd door wat kleine witte kiezelsteentjes in het toegangspad die, nadat het cement was uitgehard, elke bezoeker er aan herinnerden dat speeltuin Jacqueline op 5 september 1973 werd heropend.

Huisvesting

Menigeen had zich vervolgens kunnen voorstellen dat de gestelde doelen bereikt waren en de werkers van het eerste uur zich rust zouden gunnen. Niets bleek echter minder waar. De roep om een eigen onderkomen werd steeds luider, want de huur van externe ruimtes was hoog en dat bevorderde de zo gewenste zelfstandigheid niet. Nieuwbouw op het lege gravelveld was de eerste optie en als goede tweede kwam de Jan Duikerschool, waar tijdens de vakanties, met toestemming van de gemeente Uithoorn, reeds gebruik van werd gemaakt. Maar... ook toen het gerucht de ronde deed, dat het gravelveld gebruikt zou kunnen worden om het toenemende parkeerprobleem in de wijk op te lossen, liet de Werkgroep Thamerdal bliksemsnel een enquête uitgaan over deze toekomstvisie. Realistisch en fijntjes wees de enquête met een terloops zinnetje (voor alle zekerheid) nog even op de spelende jeugd en de mogelijke gevolgen voor het te stallen blik. Van de 271 verspreide formulieren durfden 22 bezitters dit mogelijke risico wel aan, terwijl een ruime meerderheid, 242, duidelijk maakte dat men speelgelegenheid en een eigen clubhuis in de buurt belangrijker vond.

Met deze belangrijke ruggensteun formeerde de werkgroep in het najaar van 1973 een commissie die heel toepasselijk de naam 'keetboys' meekreeg. De groep hield zich bezig met plannen voor een ruimere maar vooral eigen behuizing. Men was ook gestart met het organiseren van activiteiten zoals klaverjassen, bingo en niet te vergeten de vele kinderactiviteiten waarbij de jaarlijkse kinderkermis op Koninginnedag een topper was. Op deze manier probeerde men een startkapitaal bijeen te brengen. Maar het ging ook wel eens mis. Een met veel elan aangekondigde toneelavond in de zaal van Cor Vendrik ging volledig de mist in. Net als een groots opgezette verloting, die afgesloten werd met een batig saldo van één gulden! Het droeg wel bij tot een grotere naamsbekendheid binnen Uithoorn, nieuwsgierig gadeslagen door de andere plaatselijke bewonersgroepen zoals 3+, Euro 4-5-6 en de Laatste Drie, werkzaam bij de flats en de doelgroep LIK (Leefbaarheid In het Klein) rondom de Achterberglaan. De Werkgroep Thamerdal sloot 1973 af tijdens de kerstvakantie in de Jan Duikerschool. Met dikke jassen aan, de thermostaat stond namelijk op 13 graden vanwege de vakantie, maakte een grote groep kinderen kerststukjes om die vervolgens later op de dag zelf gratis te gaan aanbieden bij 'onze Uithoornse oudjes'.

Supporters van Ponderosa verzamelen zich voor het gemeentehuis aan het Marktplaatsje voordat binnen de raadsvergadering over de subsidie voor het buurthuis begint. (Foto Peter Schat, 29 april 1976)

Eigen clubhuis

In samenspraak met de SSU werd op voorhand het huiswerk gemaakt, dat nodig werd geacht om te komen tot een eigen clubhuis. Op basis van een vijf pagina's tellend concept boog de plaatselijke politiek zich over de plannen. Het duurde niet lang of een van de partijen, de GKU, leek wel ontvankelijk voor het plan. Mogelijk omdat de roots van een van haar partijleden, de goed van de tongriem gesneden beginnende politicus Harry Groen, destijds in de Admiraal Tromplaan lagen. Dat het de werkgroep menens was bleek vervolgens uit het feit dat men alvast een bedelbrief liet uitgaan richting het ministerie van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk (CRM). Ongetwijfeld zal men in Den Haag de wenkbrauwen hebben gefronst over het gevraagde bedrag en men kaatste prompt het verzoek weer terug richting gemeente Uithoorn. Desondanks leek het vanaf dat moment allemaal heel snel te gaan, want niet veel later werd de bouwvergunning afgegeven en vond in dezelfde maand het eerste gesprek plaats met verantwoordelijk wethouder mevrouw T. Hofman-de Ruig over de gevraagde renteloze lening van f.40.000, voor de bouw van een

Cor Floor overhandigt in het stadskantoor het eerste exemplaar van de buurtkrant aan burgemeester Evert Brautigam. Links wethouder Aukje Diel-Nauta en rechts Harry Egbers van de Werkgroep Thamerdal.

(Foto Peter Schat, 29 september 1977)

houten gebouw van 5 x 14 meter. Op 29 april 1976 gaf de gemeenteraad zijn fiat aan deze tienjarige overeenkomst.

Met behulp van een groot aantal vrijwilligers werd de entreegevel van het voormalige stenen toezichthuisje verwijderd en kon de firma Roest & v/d Bosch het houten gebouw aan laten sluiten. De verkregen zaaloppervlakte kon vervolgens op deze wijze optimaal gebruikt gaan worden omdat de 'bar', een soort afhaaldesk en een schenking van de Aalsmeerse Bloemenveiling, een plaats kreeg in het voormalige opzichtershuisje. Op 11 oktober zette de Werkgroep Thamerdal tijdens de allereerste vergadering in haar eigen clubhuis het grote aanbod aan activiteiten op papier. Op vrijdag 22 oktober om acht uur kienen, de bejaarden zijn op de maandagmiddagen hartelijk welkom en de jeugd heeft het rijk alleen op de woensdagmiddag en -avond. Ook werd het voorlopig de bakermat en het onderkomen van de WAO-groep Oase (Ondanks Alles Samen Een). De opening werd op zaterdag 16 oktober 1976 verricht door wethouder mevrouw A. Diel-Nauta. Zij was van huis gehaald in een open koets, voorafgegaan door

ceremoniemeester G. Weering en KnA. De sleutel werd door Andrea Rijnders aangereikt; Annemiek van Oostwaard bood mevrouw Diel een bos bloemen aan. De grote belangstelling tijdens en na de opening maakte al snel duidelijk dat het wijkgebouw, dat de naam Ponderosa voerde, in een grote behoefte voorzag. Onvergetelijk was de kennismaking met mr. Evert Brautigam, de nieuwe burgemeester van Uithoorn. Hij bekende tijdens de receptie dat de vele verhalen die hem vooraf in de wandelgangen over de werkgroep hadden bereikt, hem hadden doen denken aan de Provo-beweging in Amsterdam.

Groeistuipen

De toeloop nadien was buitengewoon te noemen en vroeg nogal wat van de vrijwilligers/sters, die van maandag tot en met vrijdag hun wekelijkse rooster afwerkten. Niet verkeerd natuurlijk, want bezoekers betekenen niet alleen vertier, maar ook verteren. Men had zich namelijk voorgenomen zo snel mogelijk aan de gestelde verwachtingen te voldoen, zich daarbij gesteund wetende door een groeiende achterban. Het contact met deze achterban kreeg eind 1977 nog een extra impuls met het uitbrengen van een eigen gratis buurtkrant, die in een oplage van 1700 exemplaren, zes maal per jaar verscheen. Mede hierdoor nam het bezoekersaantal snel toe. Tijdens de klaverjascompetitie was er geen tafel onbezet en voor de kienavonden moest je bijtijds binnen zijn om verzekerd te zijn van een stoel. Tijdens de maandagmiddagen voor de ouderen liep het werkelijk storm en dat vroeg veel improvisatietalent van 'tante' Nannie van de Post. Ook tijdens de eerste veiling op 5 en 6 november was het bomvol. De jaarlijks terugkerende kinderkermis, vregde telkens weer een enorme organisatie. Maar het bleek de moeite meer dan waard en tot op de dag van vandaag blijft het voor veel leden een onvergetelijke happening. Het is dan ook helemaal niet zo gek dat nog voor dat het jaar om was, het woord uitbreiden viel. Bovendien werd de wens geuit om zelfstandig verder te mogen gaan, los van de SSU. Dit werd per aangetekende brief van 18 december 1977 aan Theo Kos en Ella van Niekerk van de SSU, kenbaar gemaakt. Eind april 1978, vlak voor de gemeentelijke verkiezingen, toonde raadslid Harry Groen van Gemeentebelangen de Kwakel-Uithoorn in de buurtkrant van de werkgroep zijn betrokkenheid bij de voor de deur staande renovatie in het Thamerdal en bood hij tevens 200% steun aan met betrekking tot de voorzichtig kenbaar gemaakte uitbreidingsplannen. Dat die volwassenheid ook bij de plaatselijke politiek en het bedrijfsleven niet onopgemerkt bleef, bleek tijdens de daarop volgende jaarlijkse veiling. Op uitnodiging van de werkgroep kwam in het clubgebouw Ponderosa een deel van de Uithoornse raad onder de hamer. Een ieder bood zich aan om ergens een dag arbeid te verrichten voor het goede doel: Ponderosa. Onder grote belangstelling verkocht burgemeester Brautigam later dat jaar in een paar uur tijd de gehele

Burgemeester Brautigam als sommelier. Hij liet zich op de Ponderosa-veiling voor een zaterdag strikken door de Centra en verkocht er de hele voorraad beaujolais uit. (Foto Peter Schat, 18 november 1978)

voorraad beaujolais van Centra – Reurings (de huidige C-1000). Wethouder Anton Nagtegaal ging kerstbomen verkopen en zijn collega Nanne Hekman werd een dag plaatwerker bij autobedrijf P. v.d. Meer. Wethouder Joop Jongmans toonde zich een volleerd frituurbakker tijdens de opening van het (reeds verdwenen) Petit Restaurant Hans op het busstation, terwijl raadslid Harry Groen een dagje haren ging wassen bij Intercoupe. Het politieke klankbord leek eindelijk gevonden. Het uiteindelijke resultaat bedroeg f.12.300.

Tijdens de vergadering van 20 november 1978 werd samen met de SSU het traject naar zelfstandigheid uitgezet. Per 1 januari 1979 werd een samenwerkingsovereenkomst gesloten om de nieuwe organisatie voor 1 september 1980 af te kunnen ronden. Voorzitter A. Kistemaker, penningmeester H. Egbers en mevrouw C. Floor-Udinga, als contactpersoon, waren nog niet geheel tevreden. Gezien de hoge kosten en relatief korte levensduur van het houten clubhuis zou van verdere uitbreiding afgezien worden en zou alles er op gericht zijn om te komen tot een groter en stenen gebouw.

GKU-raadslid Harry Groen ging een zaterdagje haren wassen bij Intercoupe Knipteam. D66-wethouder Nanne Hekman was zo sportief zich door hem 'onder het mes' te laten nemen.

(Foto Peter Schat,
9 december 1978)

Maandag-middag-club

Het lijkt een wat vreemde tussenkop, maar achter deze naam schuilt tot op de dag van vandaag nog steeds een prominente groep liefhebbers van het kaartspel. De naam gaat terug tot november 1974, toen een dertiental senioren het gezellig vond een kaartje te leggen in het eerste verbouwde clubhuisje op Plesmanlaan 27. Gezelligheid troef en dus neemt de belangstelling langzaam toe. De sigarendoos gaat dan ook wat vaker rond met als gevolg dat de niet-roker, net als de wandelstok die bengelt aan een verwarmingspijp, mee moet roken. Al heel snel wordt het daar te klein en vind men onder de bezielende leiding van mevrouw N. van der Post een tijdelijk onderkomen in het parochiehuis in de Schans. Het wedstrijdelement en de kleine prijsjes blijken enorm aan te slaan en de klaverjasclub groeit langzaam uit naar zo'n zeventig

ouderen, die zelden verstek laten gaan. De grote verbondenheid en saamhorigheid blijven het jaar in jaar uit winnen van die spaarzame dreun op de speeltafel en anders is altijd 'Tante Nannie' er nog. Najaar 1976 zijn de kaartende senioren weer teruggekeerd en is het keer op keer volle bak in het pas geopende clubhuis. Het was dus helemaal niet zo vreemd dat juist zij op maandag 12 november 1979, bij de eerste lustrumviering, door burgemeester Brautigam in de bloemetjes werden gezet. Na de feestelijke koffietafel was de vreugde compleet toen alle aanwezigen werden uitgenodigd mee te gaan naar de aula van de tegenoverliggende nijverheidsschool De Amstelhoorn, om daar gebruik te maken van de lunch, verzorgd door leerlingen van Joke van der Steen. De ruim tachtig aanwezigen waren volledig verrast bij de aanblik van al die keurig gedekte tafels en lieten het zich vervolgens goed smaken. De apotheose was weggelegd voor conferencier Frans Vrolijk en zijn pianist Theo Roosen, die de aanwezigen mee terug namen naar die goeie ouwe tijd. Tot slot bracht het harmonicaduo the Pico's de voetjes van de vloer met liedjes uit de oude doos. Dat deze dag voor velen onvergetelijk was, illustreert zich het best met het gedicht dat een der genodigden tussen een hap en slok door opschreef en later zelf voordroeg.

EERSTE LUSTRUMVIERING "PONDEROSA" B.V.

Het moest een dag vol verrassingen worden, zo werd gezegd,

Nu, die waren er heel ruim voor ons weggelegd.

*Na het welkomstwoord van leidster Nanny van der Post,
werd het startschot voor de feestelijkheden gelost.*

*Ook burgemeester en echtgenote werden hartelijk welkom geheten,
Zij waren de uitnodiging voor het feest niet vergeten.*

Beiden hebben het feit opgeluisterd door hun aanwezigheid,

Alle genodigden werden hierdoor verrast en verblijd.

Het toonde aan dat zij belang stelde in het bejaardenwerk,

En met zijn hoopgevende rede was de kogel door de kerk.

Er werd begonnen met 'n kop koffie en gebak,

Dit stelde allen zeer tevreden en op hun gemak.

Vervolgens werden er twee maandag spelletjes gespeeld,

En in die tijd heeft werkelijk niemand zich verveeld.

Toen het potje kaart tegen twee uur ging lopen,

Begonnen sommigen naar boerenkool met worst te hopen.

Maar wat ons wel tot grote verbazing bracht,

Was hetgeen Cor Floor voor ons had bedacht.

Het werd geen stampot of snert met kluij,

Maar 'n verrassend en uitgebreide etensfuij.

Met z'n tachtigen gingen we naar de huishoudschool,

*En van wat we daar zagen schoten velen toch vol.
Voor onze ogen kwam een mooi versierde zaal opdoemen,
Met lange tafels opgemaakt met heerlijke schotels en bloemen.
Er waren geen woorden voor te vinden, zo mooi alles was,
Allemaal bereid en klaargezet door een lerares en haar klas.
Het was in een woord geweldig wat men voor de bejaarden deed,
Hiervoor nogmaals dank voor het vele werk hieraan besteed.
Toen wij van alle heerlijkheden volop hadden genoten,
Zette de Ponderosa mensen een nieuwe verrassing op poten.
Enige tijd later dan was gepland,
Maakte men de artiesten alsnog bekend.
En wat deze gasten voor ons ten gehore hebben gebracht,
Was iets dat wij deze middag nooit hadden verwacht.
Want humorist Vrolijk en begeleidend pianist,
Was een Duo dat alles van feestvieren wist.
Daarbij trad ook nog het accordeonduo "the Pico's" op,
en zetten zo met z'n vieren de hele zaal op zijn kop.
Het was een uitgelaten publiek met veel gelach,
En werd het voor iedereen 'n onvergetelijke dag.
Het was goed geslaagd wat ons werd geboden die dag,
Iets waarvoor ik alle medewerkers heel hartelijk danken mag.
Dat we de volgende feesten mogen vieren in een **eigen** grote zaal,
Is tot slot de wens van jeugd en bejaard, kortom van ons allemaal.*

Uithoorn, maandag 12 november 1979

w.g. J. Koopmans

Feesttent

Dat het ernst was met een andere behuizing werd snel duidelijk toen architect Jan de Groot in januari 1979, op verzoek van de werkgroep, zo maar een 'mogelijkheid' op papier zet. De schets toonde een wijkcentrum van 20 x 10 meter, waarvan de grote zaal op de begane grond is gesitueerd met daar boven een verdieping voor een werk- of hobbyruimte. Er hing een prijskaartje aan van f.400.000. Men liet zich daardoor niet afschrikken en op 4 april werd in de lts aan de Zijdeweg door het GKU-raadslid May Verhoef gestart met de verkoop van 17.500 symbolische stenen. Op deze manier en door middel van hieronder vermelde evenementen wilde men komen tot een eigen startkapitaal van f.100.000. Maar tegelijkertijd was de leegstaande Jan Duikerschool aan de Admiraal De Ruyterlaan, die van tijd tot tijd onderdak had geboden, ook nog steeds niet vergeten. Dat er haast was geboden werd duidelijk toen de brandweer aangaf problemen te hebben met de groeiende toeloop van ouderen op de maandagmiddag. Een mogelijke splitsing leek daarom voorlopig de enige

De speeltuin met op de achtergrond het op 16 oktober 1976 geopende houten clubhuis Ponderosa, dat al snel te klein werd.

(Foto Peter Schat, 5 februari 1977)

en aangewezen oplossing, want de veiligheid stond steeds voorop. In het voorjaar van 1979 waren 250 lidmaatschapskaarten uitgereikt. Na wat getouwtrek over een uitblijvende subsidie, zette de werkgroep bewust de rem op voorbereidingen voor de naderende Koninginnedag, hetgeen prompt een reactie uitlokte bij de gemeente Uithoorn: „Of er dit keer nog iets georganiseerd gaat worden...?“ Na uitleg was het effect verbazingwekkend en nog binnen een week konden bij handelshuis Sint-Anthonis te Baarle-Nassau de prijsjes voor de zevende kinderkermis besteld worden. De werkgroep haalde de prijsjes op met de auto. Omdat de hoeveelheid echter zo omvangrijk was, moeten de twee bijrijdsters op eigen gelegenheid naar huis reizen.

Begin juni echter heerste er grote verslagenheid in de buurt nadat voorzitter Ab Kistemaker op 52-jarige leeftijd plotseling overleed. Aangeslagen pakte de

In een propvol Ponderosa werd in het weekend van 3 en 4 november 1979 weer een veiling gehouden om de kas te spekken. Gemeentebestuurders die een dagje gekocht konden worden, brachten onder de hamer 3700 gulden op. Allerhande artikelen werden geveild, van meegebrachte flessen wijn tot de 'Kop van Harry'. Omdat raadslid Harry Groen in Amerika verbleef, stond een etalagepop met zijn foto op het gezicht geplakt symbool voor hem. Groen ging voor driehonderd gulden naar horeca-exploitant Kees Stokman. De portretfoto op de kop werd door wethouder Nanne Hekman gekocht voor dertig gulden.

(Foto Peter Schat, 3 november 1979)

Werkgroep Thamerdal na de vakantie de draad weer op. De veilingdagen werden voorbereid en gehouden in het eerste weekend van november. En opnieuw was een zestal prominente plaatselijke politici bereid om zich te laten veilen. Wethouder mevrouw Hofman-de Ruig, vond op zaterdag voor oud en nieuw emplooi bij bakker Freek Berkemeijer om daar oliebollen te verkopen. Burgemeester Brautigam kwam voor f.1500 als barkeeper terecht achter de Riverside Bar en wist onder het genot van een koel glas melk, eenieder te verrassen met een ruime vakkennis. Als duidelijk wordt dat de Jan Duikerschool 'moeilijk gaat worden', richt alle aandacht zich op nieuwbouw. In 1980, waarin naast Koninginnedag ook de vijfde mei gevierd werd, pakte men weer eens groots uit. Een feesttent op het gravelveld kreeg op voorhand de

Twee krentenbroden van anderhalve meter lengte, die bakkerij Groen in't Woud speciaal voor de veiling had gebakken, wisselden aardig wat keren van eigenaar. Het eerste brood was voor 140 gulden gekocht door garage Beckeringh, die het weer in de verkoop gooide, waarop architect Jan de Groot het verwierf voor 105 gulden. De Groot bracht het weer in, zodat bakker Freek Berkemeier voor zestig gulden eigenaar kon worden van het product van zijn collega. Het tweede reuzenkrentenbrood ging eenzelfde weg, uiteindelijk werd besloten beide aan Het Hoge Heem te schenken, waar een delegatie van de werkgroep ze de maandag na de veiling afleverde. (Foto Peter Schat, 5 november 1979)

grootste urgentie van de organisatie opdat in ieder geval alle bezoekers ontvangen konden worden. Vanaf de allereerste dag moest er voortdurend geïmproviseerd worden en bovendien lieten de weergoden het volledig afweten. Aan de uitgenodigde artiesten lag het echter niet. Klapper was ongetwijfeld de show van Nico Haak met in het voorprogramma 'de (Nederlandse) Poppies'. Ook de simultaanwedstrijd die wereldkampioen dammen Harm Wiersma aanging met een groot aantal liefhebbers bleef niet onopgemerkt, net als de enorme hoeveelheid decibellen die werden geproduceerd door de uit De Kwakel afkomstige discotheek Black Light. Doch met het verloop der dagen ebden tegelijkertijd de vooraf te hoog gestelde verwachtingen langzaam maar zeker weg. Toen na afloop de balans kon worden opgemaakt, bleken de inspanningen

in schrill contrast te staan met de verwachte baten. Maar gelukkig hadden de vele enthousiaste bezoekers/sters daar geen boodschap aan.

Een jubileum

Voor aanvang van het tweede lustrum in 1981 nam mevrouw C. Floor-Udinga op 31 oktober 1980 de hamer over van interim-voorzitter S. Veerhuis. Het jubileum was sowieso een reden genoeg om zich te gaan buigen over een passende viering. Beslist geen stropdassengedoe, maar iets van dat ouwe-jongens-onder-elkaar gevoel. Het toenmalige razend populaire NCRV-spelprogramma 'Zeskamp' bracht de aanwezigen op een idee. Een telefoontje met deze omroep leverde een kennismakingsgesprek op met Piet Hooy, hoofd Amusement, die de werkgroep vervolgens deelgenoot maakte van een verschrikkelijke hoeveelheid plezier mààr, met nog veel meer noodzakelijke voorbereidingen. Het mocht echter de pret niet drukken en vervolgens creëerde men een breed draagvlak. De respons was overweldigend en het werd al snel duidelijk dat het geplande buurtfestijn de vorm ging aannemen van een happening. Terwijl de kleine groep vrijwilligers aan de slag ging met het in elkaar knutselen van de gekozen spelattributen, stond vanaf dat moment de telefoon niet meer stil op het zeskamp 'crisis' centrum. Stap voor stap, avond in avond uit en dag na dag werd het draaiboek afgewerkt. Na samenspraak met de plaatselijke autoriteiten werd uur U geprikt op zondag 30 augustus 1981, locatie Boerlagelaan en Ruys de Beerenbroucklaan met de daar tussenin liggende siervijver op een steenworpafstand van het houten stadskantoor. Zes teams meldden zich om deel te nemen; Gemeenteambtenaren, middenstand, B en W, enige raadsleden en tenslotte de ploegen van Thamerdal 1, 2, en 3. Sponsors verbonden hun naam aan de diverse spelen en het bedrijfsleven stelde zich garant voor de post voorzien en onvoorzien. De noodzakelijke vergunningen voor het spektakel werden dit keer zeer snel afgegeven. Op zaterdag 29 augustus werden de laatste puntjes op de i gezet ten huize van de familie Floor. De noodzakelijke sport- en spelattributen werden ingeladen en de allerlaatste instructies werden zowel mondeling als telefonisch nog eens bevestigd aan een honderdtal deelnemende vrijwilligers. De ploegen zelf waren na een briefing in de week daarvoor door Piet Hooy van de NCRV in clubhuis Ponderosa reeds wegwijs gemaakt en werkten zich vervolgens de daarop volgende avonden in het zweet. Her en der door de gemeente heen verspreid kwam men ze tegen. Er werd zelfs onderling gespioneerd en aansluitend weddenschappen afgesloten. De allerlaatste krachtsinspanning leverde bakker Groen in 't Woud. Toen de organisatie tot de ontdekking kwam dat de inwendige mens tekort gedaan zou worden, ging prompt de bakkerskiel aan en zorgde hij ervoor dat er alsnog 1500 broodjes gesmeerd konden worden. En toen 's avonds, in het laatste nieuws, ook bekend werd dat de weergoden mee wilden werken,

werd het ongewoon stil in Uithoorn en begon het aftellen. Voor hen die dit spektakel destijds gemist hebben kan het ooggetuigenverslag, dat na afloop van deze happening in de buurtkrant verscheen, alsnog een troost zijn.

ZESKAMP 1981 LACHKRAMP

„t Kan er bij mij gewoonweg niet in, dat er over een dorp als Uithoorn na die bewuste zondag de dertigste augustus 1981 jl. nog nimmer is verhaald in onze vaderlandse geschiedenis. Nog voor het kriecken begon D-Day voor mij al. Het verraste zelfs de kater van mijn buurvrouw die toen deze om vijf uur mijn silhouet in de deuropening ontwaarde, uit zelfrespect zijn liefdesspel staakte. Ik haalde mijn fiets uit de schuur en drukte nog slaapdronken de dynamo op het voorwiel om vervolgens zonder licht en de laatste honderd meter met mijn broek tussen de ketting de aangewezen locatie te bereiken. Zacht geroezemoes welde op vanuit de daar aanwezige ochtendnevels en al snel ontwaarde ik enige lotgenoten in een reeds geopende veewagen, afgeladen vol met een dag zeskampplezier. Intussen lieten donkere schimmen in duikerspakken zich in het water van de siervijver zakken om het te gebruiken parcours te zuiveren van allerhande ‘vergeten en geparkeerde’ zaken. En al hoewel ik zeker wist dat er geen haaien in het Ruys de Beerenbrouckkanaal voor kwamen, schrok ik toch wel even van die grote messen, die vastgesnoerd op de strakke kuiten werden megedragen. Gelukkig dat angst niet is te ruiken in tegenstelling tot de omgeploegde sloot waar het pikzwarte water zijn geheimen prijs gaf. Tezamen met het rammelen van de benodigde dranghekken was het voldoende om hier en daar een slaapdronken gezicht te ontwaren vanachter een kierend slaapkamergordijn. Bij het klimmen van het zonnetje begon het parcours al een behoorlijk portie sadisme uit te stralen, ruim voldoende om op de gezichten van de zwoegende vrijwilligers van tijd tot tijd een leedvermaakgrijns te laten verschijnen. Langzaam maar zeker bereikten de vorderingen en inspanningen, te samen met een stralende zon en schijnbaar rennende wijzers van de wedstrijd klok, ... UUR - U..... De muziek verstomt en een muzikant krijgt de gelegenheid om zijn getransformeerde longinhoud van het laatste half uur uit zijn instrument te laten druppelen. „Opperstal meesteres klaar?” „Fluisterdefluisterdefluister” „Geluid klaar?” Dit was een volstrekt onnodige vraag, want de geproduceerde decibellen bliezen de aanwezige strobalen bijna van het strijdtoneel. „FTTTT FFTTTT” „Hallo! ... Hallo! ...” De gebruikelijke wedstrijdzenuwen van de opperstalmeesteres. „Ton, hoor je mij? volgens mij zit er een draadje los” „Ach Buuffie, geef mij vast een broodje kaas, wil je?” „Medewerkers klaar?” „Jury klaar?” „Ploegen klaar?.....” Opnieuw een domme vraag, want daar stonden ze dan toch maar en heel even vergeet je dat het merendeel levenslijnen heeft met turftrappers, daggelders en dooie

De zeskamp zorgde voor hilarische taferelen. Rode draad in het spel, waarop niet getraind was, was het afleggen van een parcours op een step met zwenkwielen. Het duurde even voor de teams de slag te pakken hadden.

(Foto Peter Schat, 30 augustus 1981)

vissiesvreeters. Eén brok gebundelde energie zenuwachtig huppend op de behaarde witte melkflessen, die overvloedig gedrenkt in massageolie waren vastgesnoerd in veelal hagelnieuwe witte gypies. Ook de zinnenprikkelende ondeugende splitjes in de wat hoog opgetrokken sportbroekjes bleven niet onopgemerkt bij het inmiddels talrijk toestromende publiek. Het is aan wethouder Jongmans om het eerste startschot te lossen, Maar verder als de tekst; „Klaar” komt hij nog niet en pas als starter Joop Boom het palletje heeft omgezet is het voor veel omstanders te laat om alsnog enige vingertoppen te plaatsen. Maar we zijn er wel getuigen van dat bij het eerste spel, de skirace,, enkele deelnemers zowel letterlijk als figuurlijk in het echte startschot vallen. (Een spel waarin drie ploegen van elk 10 personen op ski's van 4,50 meter lengte een parcours met hindernissen moeten afleggen.)

Spierbundels lijken te gaan barsten terwijl de zweetklieren het al heel snel winnen van de deodorant. Grote brullen; „LINKS RECHTSLINKS ...” En wat gebeurde er ? ... Juist, niets. Helemaal niets, noppes, niks. Ondanks de aanmoedigingen over en weer van de nerveus gebarende en wijzende coaches. Totdat iemand uit het publiek het falen van zijn idolen

Als michelinmanneltjes holden de deelnemers over het parcours bij het zeskamponderdeel zoveel mogelijk luchtbanden meedragen.

(Foto Peter Schat, 30 augustus 1981)

probeert te verzachten tegen zijn naaste buur en zich laat ontvallen, „Ik begrijp het niet, gisteren ging het nog zo mooi gelijk.” En plotseling, volledig onverwacht, leek er beweging in te gaan komen. Het gaat me echter wat ver om alle daarop volgende lachende huilbuien (of omgekeerd) stuk voor stuk aan mijn reeds doorweekte A4'tje toe te vertrouwen. Maar het zogenaamde majumgebeuren, de overtocht van het Ruys de Beerenbrouckkanaal, wil ik u toch niet onthouden. En opnieuw be kroop me dat trotse gevoel, kijk ze onze jongens van Bontekoe en Piet Heijn, met de kaken op elkaar en trillende neusvleugels. Het brilletje uit voorzorg reeds afgenomen en de wat wazige blik strak op de andere oever gericht. Echte Hollanders, ja toch? En het publiek kreeg dit keer echt waar voor zijn geld bij de tewaterlating van de Gildemeesterploeg. Het was ondoenlijk om de opgegeven deelnemende middenstanders na afloop nog enigszins te herkennen, laat staan jureren, omdat men massaal gewenst of ongewenst te water was gegaan. Alleen onze onvergetelijke Bertus Verkerk was na zijn bad nog duidelijk herkenbaar, want die had overduidelijk zijn kostuum nog aan, zijn bril nog op, doch zijn sigaar was begrijpelijk uitgegaan. Een ander gebeuren wat me is bijgebleven

was de enorme opluchting van een deelnemend 'recreant' die me zielsgelukkig deelgenoot maakte dat hij, ,, vanwege het vieze water en zo", op het allerlaatste moment van zijn coach een tactische wissel kreeg toebedeeld. Een wijle later zag ik hem spartelend aan een enorm elastiek de, met 100 kilo groene zeep, doordrenkte zeepbaan nemen. Met in zijn graaiende handjes een klein gietertje water zag ik hem keer op keer langskomen, of liever gezegd langs zwiepen, telkenmale gegarneerd met groter wordende zeepklodders, terug naar af. Wachtend op het moment dat de rek eruit was, zag ik de grimas op zijn gezicht als hij weer ruggelings langskwam met zijn verkrampde voeten die geen grip meer hadden gevonden. Maar hij maakte zijn keuze meer dan waar en de uiteindelijke spelwinst werd door zijn team gevierd als geen ander. Het jonassen was duidelijk voor hem, dat pakte niemand hem meer af en met een ruime boog werd hij verlost van die vieze nog aanwezige zeepresten in een stukje nog niet eerder omgewoeld water van de siervijver. Wanneer de zeskamp op zijn einde loopt, is de mascotte van de uiteindelijke winnaars reeds verwijderd, omdat die uit pure verveling begonnen was met het opvreten van de strobalen van de noodzakelijke afzetting. Maar bok of geen bok, zoiets doe je niet als 'gast'."

In de vergadering van 23 september 1981 blikte de werkgroep terug op het grandioos verlopen spektakel, genoot men met elkaar nog even na van de talrijke komische situaties die zich hadden voorgedaan op die zonovergoten dag. Er was geen enkele wanklank vernomen en er waren niets anders dan complimenten te horen geweest. Bij de gebruikelijke rondvraag werd door een thuisblijver voor alle zekerheid nog even gevraagd of de ploeg van de gemeenteamtbenaren deze zeskamp echt had gewonnen. De bevestiging ervan ontlokte hem, onder de nodige hilariteit, deze slotzin; „Zie je dat ze het wel kunnen, als ze maar willen!"

Ponderosa

Het tienjarig bestaan was tevens een reden dat een vijftal dames van de Volksdansgroep, die nimmer verstek hadden laten gaan, in de bloemetjes werden gezet. Het bevestigde bovendien dat het volksdansen destijds, als allereerste activiteit een gouden greep was geweest. Mevrouw C. Floor-Udinga werd gehuldigd voor haar grote verdiensten en door burgemeester Brautigam benoemd tot ereburgeres van de gemeente Uithoorn.

Toen tijdens een flinke najaarsbui, overvloedig regenwater via leidingen en schakelaars de toiletten inliep, klom het bestuur van de werkgroep in de pen en richtte zich tot de Uithoornse raadsleden. Men verwees naar een eerdere briefwisseling van 6 juli 1981 door de SSU en gaf aan het verspillen te vinden geld te besteden aan dure reparaties van het veel te kleine buurthuis. Deze brief van 23 november 1981 bevestigde nogmaals de dringende noodzaak van

uitbreiding en zette zelfs vraagtekens bij het mogelijk voortbestaan van de werkgroep. Drie dagen later, tijdens de gemeentelijke begrotingsvergadering, bracht de politieke partij GKU de motie-Groen in stemming. Daarin steunde men het verlangen van de werkgroep en vroeg men een renteloze lening van f.200.000 te verstrekken voor de bouw van een nieuw stenen buurtgebouw. Na strubbelingen over en weer werd de motie in stemming gebracht en, met elf tegen zeven stemmen, aangenomen. Het bevrijdende telefoontje richting 'oude' Ponderosa werd met gejuich ontvangen en kostte de penningmeester een rondje voor zo'n 150 Thamerdallers die gespannen waren blijven zitten na een avondje surprisekieren. Die betrokkenheid van de buurt leek te zijn toegenomen omdat veel bewoners ook nog eens geconfronteerd werden met een groots aangepakte renovatie van de woningen in Thamerdal I en ze tijdelijk bivakkeerden in een caravan op het nabij gelegen gravelveld. Intussen waren de voorbereidingen gestart voor de nieuwbouw van het buurthuis. Met de architect over het bestek en de aanbesteding, met het gemeentelijk apparaat over de noodzakelijke vergunningen en alle financiële besloemingen. Het positieve aan deze hele papierwinkel was tevens dat een reeds lang gekoesterde wens in vervulling zou gaan, namelijk het loskomen van de SSU en daarmee eindelijk zelfstandig worden. Op 10 maart 1982 maakte architect J.G. de Groot een proces-verbaal van aanbesteding op en opende daarmee de openbare inschrijvingsprocedure voor de bouw van Wijkcentrum Ponderosa aan de Plesmanlaan 27 te Uithoorn, voor rekening van de Werkgroep Thamerdal, een en ander volgens bestek en tekeningen met bijbehorende nota's van inlichtingen, alle genummerd 1228.

Binnen een week kreeg aannemer Hopman Mijdrecht BV, als laagste inschrijver, van de Stichting Buurthuis Thamerdal opdracht tot de bouw van het nieuwe onderkomen voor de somma van f.199.000 excl. BTW. Nog voor het einde van de maand ging het oude houten clubhuis tegen de vlakte. Voor de 'thuislozen' werd een fietstocht georganiseerd; de laatste stempelpost was op de boerderij van de familie Floor aan de Randweg, die dit middels vlaggen overduidelijk had gemarkeerd. Zelfs wat gezellige zitjes ontbraken niet. En zo kon het dan ook gebeuren dat deze geïmproviseerde uitspanning later in de middag voortdurend wisselde van recreanten. En al snel werd duidelijk dat er iets mis was toen 'n toevallige passant vroeg of hij de kaart even mocht inzien. Welnu 'de kaart' ontbrak natuurlijk, net als zijn stempelkaart, maar een broodje kroket mocht ook wel..... En zo kon het gebeuren dat het daar een echte onvervalste zoete inval werd die middag. Het was er zo gezellig, dat de meesten niet alleen hun zadelpijn al snel waren vergeten, maar ook het herinneringsvaantje dat ze elders op mochten halen. Op zaterdag 25 september 1982, 15.00 uur, was het dan zover. Middels een ludieke uitnodiging, had het bestuur van de nieuwe stichting laten weten dat een ieder welkom was om met

eigen ogen het resultaat van een stuk saamhorigheid te kunnen aanschouwen en liet het tevens weten dat hiervoor iedere cent twee keer was omgedraaid. En na de gebruikelijke vriendelijke woorden over en weer viel de eer te beurt aan, inmiddels ex-raadslid, groot sympathisant en oud-buurtgenoot Harry Groen, om de laatste (gedenk)steen in te mogen metselen. Onder het toeziend oog van de talrijk aanwezige genodigden (onder wie ook aannemer Hopman) werd nogmaals bevestigd dat er die dag voldoende vakmanschap in huis was. In Ponderosa was men klaar voor nieuwe uitdagingen.

Polen

De situatie in Polen was eind 1981 kritiek en het Westen hield de adem in. Poolse arbeiders hadden zich namelijk vrijwillig in laten sluiten op een scheepswerf in Gdansk om zodoende onder leiding van Lech Walesa, hervormingen af te dwingen. De dagelijkse nieuwsuitzendingen werden intens gevolgd en toen de beide grootmachten zich bleven onthouden van een standpunt, kwam men in Nederland in beweging. De sympathie die los kwam op de oproep van het echtpaar P. Ansems uit Heemstede kreeg onverwacht steun van Wim Woudenberg c.s., voorzitter van de Holland Duck Club. Het leidde er toe dat een enorm konvooi vrachtwagens volgestouwd met 180.000 kerstpakketten op zondagmiddag 13 december 1981 vertrok naar Poznan en Warschau in Polen. Dat ook Uithoorn zich betrokken voelde was niet zo gek. De Stichting Buurthuis Thamerdal nam van meet af aan het voortouw en bundelde deze locale gevoelens van sympathie. Via de media en een uitzending van radio RIK, een toen nog illegale etherpiraat, werd de plaatselijke bevolking opgeroepen levensmiddelen en kleding te komen brengen. Crisiscentrum werd de leegstaande Jan Duikerschool waar men dagelijks binnen kon lopen om de hulpgoederen en levensmiddelen af te geven. Vele vrijwilligers/sters stelden er pakketten van samen. Ook alle kleding werd zorgvuldig nagekeken, gewassen of een ontbrekende knoop aangezet. Het medeleven dat Uithoorn toonde aan de Poolse bevolking leverde uiteindelijk ruim 50 ton hulpgoederen op, met een geschatte waarde van f.300.000.

Na heel veel voorbereidingen en op basis van karige informatie vanuit Polen, was het op donderdag 7 januari 1982 eindelijk zover. Drie vrachtwagencombinaties van transportbedrijf Kaatee en de servicebus van autobedrijf Catsman werden op het Marktpllein uitgeleidde gedaan door de Uithoornse politie en uitgezwaaid door een groot aantal sympathisanten. Vijf mannen en een vrouw beten op die avond het spits af van een hele reeks transporten die jaar in jaar uit nog zouden volgen. Intussen wist iedereen dat premier Wojciech Jaruzelski in Polen de oorlogstoestand had afgekondigd, in een ultieme poging de vrijheidsgeest weer in de fles terug te krijgen. Geen enkel telefoonverkeer was nog mogelijk, vliegvelden waren gesloten en de recent

opgerichte vakbond Solidariteit werd verboden. Het straatbeeld werd volledig beheerst en gecontroleerd door politie en militairen. Met deze wetenschap, de winterse omstandigheden en een zeer onzeker reisdoel, leek deze eerste tocht verre van makkelijk, waardoor het thuisfront in grote onzekerheid achtergelaten werd. Terugblikkend op alle voorbereidingen en transporten, blijkt dat de emoties, ervaringen en indrukken van velen die er bij betrokken zijn geweest nog steeds herinneringen bij hen oproepen. Zo ook bij mij.

Zoals het kleine meisje dat tijdens het lossen in een gehucht zomaar opduikt en in de groeiende rij van vele hulpvaardige handen ook een plaatsje probeert te bemachtigen. Ondanks de boze blikken en opmerkingen die haar ten deel vallen wriemelt ze zich er keer op keer weer tussen. Ik krijg medelijden met dat kleine hoopje mens in dat afgedragen zomerjurkje en hou even in om als ze aan de beurt is iets draagbaars te kunnen geven en knipoog heel even naar haar ten teken dat ik haar serieus neem. Keer op keer verschijnt ze achter de steeds leger wordende vrachtauto en zijn die mooie donkere ogen in dat witte gezichtje naar me op zoek. Als een kwartiertje later de klus geklaard is en de deuren van de vrachtwagen aanhanger gesloten zijn, worden we gastvrij in de pastorie ontvangen. En raken al heel snel met handen en voeten 'in gesprek' met haar bewoners over de huidige gang van zaken in Polen. Als er dan plots een kleine stilte valt en een der aanwezigen in goed Nederlands zich laat ontvallen, „Hé, hebben jullie geen honger?“ volgt er een snel bezoekje aan ons kleine voorraad proviand in de bus dat vervolgens van plaats wisselt en terechtkomt op het aanrecht van de Poolse pastorie. Een kwartier later doen we ons tegoed aan een heerlijk bord Unox erwtensoep. Het onontkoombare afscheid gaat gepaard met veel emoties en die onderstrepen de noodzaak van hulp. Dit gevoel van dankbaarheid doet ons duidelijk goed. Als de zware pastoriendeur in het slot valt, laat de buitenthermometer in het portiek weten dat het -14 graden Celsius is. Ik kijk nog even om me heen en plotseling zie ik haar wéér staan. Gehuld in een dun jasje en haar dunne beentjes gestoken in veel te grote rubber laarsjes, staat ze tegen een boom geleund. Ze reageert nauwelijks en toch voel ik die mooie donkere ogen in mijn rug. Ik loop naar de bus en grijp wat me voor de hand komt. Het pak melk voelt ijskoud aan en ik wenk haar om naderbij te komen. Ze aarzelt even maar komt schuifelend en met gebogen hoofd naar me toe. Wanneer ik haar het pak melk geef kijkt ze me heel even aan en glimlacht, vliegensvlug verbergt ze dit 'geschenk' onder haar dunne jasje en draait zich om. Al huppelend verwijderd ze zich om ongetwijfeld in een van die grauwe troosteloze huizen haar verhaal te gaan doen. Als we even later vertrekken branden de tranen achter mijn ogen.

Zo zullen allen die hun steentje hebben bijgedragen aan die dertig volgende transporten, hun eigen verhaal kunnen doen. Geslaagd dankzij de tomeloze

Voetbalvedette Johan Cruijff zette zich ook belangeloos in voor de Polen-actie. Hier staat hij op het podium in de Jan Duikerschool, waar in 1982 een rad van fortuin werd gehouden om geld bijeen te krijgen. Naast Cruijff Cor Floor.

(Foto collectie Stef Veerhuis)

inzet van véél..... heel véél mensen die de Stichting Uithoorn voor Polen door dik en dun bleven steunen en ook door vedetten als Johan Cruijff, Barry Hughes en Willem van Hanegem die zich destijds graag en zonder iets te 'vragen' lieten uitnodigen. Toch zal de laatste reis naar Tsjernobyl de moeilijkste zijn geweest voor Cor Floor, die in 1989, in een aflevering van het Avro-programma 'Gouden Harten', reeds gehuldigd werd voor haar niet nalatende en onmisbare inbreng. Want dit keer zou er iets afgesloten gaan worden waarvan iedereen op voorhand wist dat zo iets nooit klaar zou zijn. Op zondagavond 18 juni 1995 vertrokken vanaf het vertrouwde Marktplaatsplein in Uithoorn, ruim honderd meter vrachtwagens volgestouwd met hulpgoederen richting Oekraïne. Vooraf gegaan door een politiewagen met loeiende sirene en zwaailicht, werden in een tijdsbestek van vijf dagen en na 1200 kilometers zes ziekenhuizen bezocht. Tien dagen later waren de wagens van transportbedrijf Kaatee weer terug op hun thuisbasis. Dertien jaar na Polen waren er opnieuw emoties en verhalen.

De stacaravans die tijdens de renovatie van Thamerdal I dienst deden als tijdelijke onderkomens voor de bewoners. De foto is genomen vanaf Ponderosa. Op de voorgrond overwoekerde speelwerktuigen. (Foto collectie Stef Veerhuis)

Opnieuw verval

Na alle openingsfestiviteiten in het nieuwe Ponderosa ging men over tot de orde van de dag en al heel snel werd duidelijk dat het overvolle aanbod van binnenactiviteiten hier en daar nog wel een vrijwilliger/ster kon gebruiken. Het keuzeaanbod was aanmerkelijk uitgebreid en er was dan ook voor ieder wat wils. Het buitengebeuren echter stond in schril contrast met de nieuwbouw. De renovatie in Thamerdal I was inmiddels achter de rug en de daartoe noodzakelijk gebruikte wisselwoningen (stacaravans) op het gravelveld waren opgeruimd. Een shovel had de bovenlaag geëgaliseerd en alleen een paar korte stukken PTT- kabel aan de zijkanten waren de stille getuigen. Bij de minste of geringste regenbui stond de boel blank. Veel erger was het gesteld met de negen jaar oude houten speeltoestellen, pal naast het recentelijk geopende buurthuis. Na een reeks van kleine ongelukjes was uiteindelijk een oude roestige spijker in een kinderarmpje de aanleiding om de gemeentelijke dienst tot actie te manen. Per brief onderkende men het ingetreden verval. Tussen neus en lippen door bood men aan om het aldaar aanwezige zwerfvuil en bouwafval door de gemeentelijke dienst te laten verwijderen voor zestig gulden per vierkante

meter, ex BTW. Maar helaas werd met geen woord gerept over hoe het nu verder zou gaan. De Stichting Buurthuis Thamerdal wachtte het verder niet af en mobiliseerde de jeugd van Thamerdal. Begin oktober 1982 verscheen er in de buurtkrant een half ingetekende kleurplaat en riep men de kinderen op deze kleurplaat verder af te maken met hun wensen en verlangens voor een nieuwe speelplek. De oude speelattributen waren toen inmiddels door de gemeentelijke dienst opgeruimd en opnieuw stond de oude Jacqueline leeg. Het respons van de kinderen leidde er mede toe dat er op een zaterdag door een paar mensen op voorhand een bezoekje gebracht werd aan de Linnaeushof, waar niet alleen een fotorolletje werd volgeschoten, maar tevens de eerste snelle schetsen met de daarbij benodigde maatvoering in een kleine blocnote opgetekend werden. Aan de hand daarvan werd vervolgens advies ingewonnen bij het Nuso, het landelijk orgaan voor speeltuinwerk en jeugdrecreatie in Amsterdam. Daarna kwam eigenlijk het belangrijkste, een geschikte locatie te vinden waar al deze kinderromen verwezenlijkt kunnen gaan worden, hetgeen al heel snel leek te gaan lukken. Onder de bezielende leiding van Frans Samson kon vanaf zaterdag 6 november 1982 door een tiental sympathisanten, variërend in leeftijd van 18 tot 80 jaar, geklust gaan worden in de werkplaats van de Cindu. Want het stond op voorhand al vast dat het een hele klus zou gaan worden, mede omdat er gewerkt moest worden met een grote diversiteit reeds gebruikt materiaal en vaak ook zonder tekening. Maar het lukte. Op Koninginnedag 1983, voorafgaande aan de jaarlijks gehouden kinderkermissen, mocht de jeugd van Thamerdal de nieuwe speeltuin officieel weer in gebruik nemen. Het geheel kreeg nog een extra feestelijk tintje mee, omdat aansluitend het eerste Uithoornse Straatvoetbal Toernooi van start zou gaan. Jammer dat daarvoor vanwege de desolate staat van het gravelveld, uitgeweken moest worden naar de speelplaats van de toenmalige Mariaschool. Nog geen jaar later werd duidelijk dat de gemeente eindelijk invulling wilde geven aan de bestemming van datzelfde gravelveld. Op 29 maart werden de bewoners uitgenodigd om van deze plannen kennis te komen nemen. Het resulteerde in de aanleg van een geasfalteerd speelveld voor de oudere jeugd.

En nog was het niet over voor de Stichting Buurthuis Thamerdal. Door het grote enthousiasme waren er vrijwilligers genoeg om invulling te geven aan een overvol activiteitenprogramma, omdat er voor elke leeftijd wel wat wils was. En toen zomaar eens de wens geuit werd om eens lekker te kunnen biljarten, lag er niet lang daarna een bouwaanvraag bij de gemeente met het verzoek om opnieuw uit te mogen uitbreiden. Op zaterdag 13 oktober 1984 kwam wereldkampioen Cees van Oosterhout deze biljartzaal openen.

Een keerpunt

Eind 1985 kwam er een omslag bij de Stichting Buurthuis Thamerdal, mogelijk

ten gevolge van een algehele verzadiging. De nieuwe generatie voelde zich niet meer aangesproken en oudere buurtbewoners moesten hun vertrouwde wijk verlaten. Met die ontwikkeling leek het zo vertrouwde onsgevoel langzaam te verdwijnen. De oudgediende vrijwilliger meldde zich wat vaker af en de nieuwkomer herkende die vanzelfsprekende bevrologenheid van voorheen niet. De opgroeiende jeugd was inmiddels mobieler geworden en voelde zich niet meer gebonden aan de eigen buurt. Voorts waren er opnieuw alarmerende berichten over sluiting van de openbare school het Kraaiennest en plannen van de gemeente Uithoorn voor parkeergelegenheid op het achterste deel van het gravelveld, wat leidde tot een stevig gebundeld protest. Of het enige invloed heeft gehad zal wel nooit bewezen kunnen worden, maar niet lang daarna werd bekend dat de gemeente een bedrag van f.25.000 had vrijgemaakt om de speelplek op het gravelveld verder te gaan inrichten. Door een tekort aan vrijwilligers en tevens een beperking in de subsidiemogelijkheden wordt besloten het jaar daarop de traditionele Koninginnedagviering bij Ponderosa niet te vieren. Nadien heeft er nooit meer een kinderkermiss plaats gevonden. Een kleine opleving evenwel die niet vergeten mag worden was de deelname aan het NCRV tv-programma 'Zeskamp'. Daarin nam een ploeg van Uithoorn het in maart 1986, in de Hanzehal in Zutphen, op tegen teams uit Wassenaar, Heino en Koudekerk aan de Rijn. Het behoeft vanzelfsprekend geen enkele uitleg dat het voortouw in dezen werd genomen door de Stichting Buurthuis Thamerdal. Ook de vertrouwde buurtkrant hield helaas op te bestaan. Niet alleen omdat de kosten aan materiaal de voorgaande tien jaar sterk gestegen waren maar ook omdat de daarvoor noodzakelijke apparatuur dringend aan vervanging toe was. Na ruim beraad werd besloten om in juni 1987 de laatste editie nog eenmaal op de zolder van de boerderij van de familie Floor aan de Randweg te drukken in een oplage van ruim 2000 stuks en in Uithoorn te verspreiden. Alle aandacht werd voorts gericht op het succesvolle activiteitenrooster in de Ponderosa, waar men voortdurend bezig bleef met nieuwe uitdagingen. De toeloop van veelal dezelfde bezoekers leek op den duur iets vertrouwds bij hen op te roepen. Het was dus helemaal niet zo gek dat van tijd tot tijd het verzoek kwam om in het clubgebouw iets te mogen vieren. Aanvankelijk werd de boot nog (voorzichtig) afgehouden, maar toen men die roep niet langer kon weerstaan, werd al snel duidelijk dat men uitstekend wist om te gaan met allerhande verzoeken voor jubilea, een bruiloft, een vergadering, de ontvangst van Sint-Nicolaas of een reünie. Ook de organisatie en uitvoering van de met regelmaat terugkerende transporten met hulpgoederen naar de Oostbloklanden bleven een zeer voorname rol spelen. Dat die nog steeds gesteund werden door een groot deel van de Uithoornse bevolking werd duidelijk, toen een ingezonden kritische brief hevige emoties losmaakt en men zich massaal achter de volkomen ten onrechte bekritiseerde stichting opstelde.

Kleutertuin

Mei 1989. Zes jaar na dato liet de gemeente Uithoorn weten dat de aanwezige speeltoestellen nabij de Ponderosa een gevaar opleverden voor de kinderen en werden de buurtbewoners opgeroepen om op donderdag 5 oktober, onder voorzitterschap van verantwoordelijk wethouder G.K. Verbruggen hierover verder te komen discussiëren. Deze brief maakte opnieuw veel onzekerheid en emoties los en de buurt roerde zich voor de zoveelste keer. Zeer begrijpelijk, want naast de sloop van het Kootbad waren er ook duidelijke signalen dat de gymnastiekzaal aan de Plesmanlaan geen lang leven meer beschoren zou zijn. Op deze oproep werd massaal door omwonenden gereageerd. Toegegeven moest worden dat het ingetreden verval voor een groot deel werd veroorzaakt door leerlingen van de omliggende middelbare scholen die de speeltuin als een hangplek gebruikten. Het beschermende, afscheidende hek, ballenvanger tussen asfaltplak en speeltuin, was inmiddels verdwenen en de nog aanwezige zandbak was ernstig vervuild. De waarschuwendende gemeentelijke vinger was dus niet geheel ten onrechte geheven, want als het om veiligheid gaat is de gemeente tenslotte de eindverantwoordelijke. Met dat gegeven zochten in oktober zo'n vijftig betrokkenen een plekje in hun buurthuis, nieuwsgierig naar hetgeen de wethouder hen te bieden had. Hij had gelukkig een goed verhaal waardoor de kritische vragen vanuit de zaal uiteindelijk op één hand te tellen waren. Het was een grote geruststelling dat de gemeente een grote betrokkenheid tentoonspreidde bij deze oudste speelplek in Uithoorn. Zij wilde het niet meer zo ver laten komen als in voorgaande jaren. De jaren negentig konden dus met enig optimisme worden begroet. De opgroeiende jeugd dacht daar echter wat anders over en vierde hun puberale uitpattingen met vernieling, brandstichting en zelfs inbraak. De stichting zelf moest voor de komende jaren haar beleid voortdurend bijstellen, mede door de terugloop van haar vrijwilligers/sters. Hetgeen geenszins wilde zeggen dat er een teruggang bespeurbaar was, integendeel zelfs. Want nadat in november 1992 een nieuwe bar kon worden geplaatst werden in 1995 de dakbedekking gerenoveerd, een nieuwe houten buitenbetimmering aangebracht en de boel weer eens goed in de verf gezet. Men gaf echter prioriteit aan de verhuur van de beschikbare zaalruimte, dit zeer tegen de zin van Horeca Nederland die hierover protest aantekende bij de gemeente Uithoorn. Maar omdat de Stichting Buurthuis Thamerdal in het verleden altijd haar zaakjes prima in orde had, werd dit protest niet-ontvankelijk verklaard, en maakte men zich de eerste week van november 1995 op voor de viering van het 25-jarig bestaan.

Naast vreugde kenden deze jaren ook verdriet.....

Eind jaren negentig moest de kleine maar zeer hechte groep vrijwilligers afscheid nemen van Leo van Oostwaard en Henk Veenhof. Twee mensen die

zeer lang betrokken waren bij het wel en wee van de Stichting Buurthuis Thamerdal. Hun overlijden heeft diepe littekens achtergelaten. Een heel ander aspect diende zich aan toen de vertrouwde bewoners van de boerderij aan de Randweg lieten weten, dat zij plannen hadden naar elders te verhuizen. Toen dat eind 1997 een realiteit was geworden moest de stichting op zoek naar een andere opslagruimte. Het werd ten slotte een lege garage zonder verwarming en elektriciteit, niet de meest ideale situatie. Al snel kwam de gedachte op om Ponderosa uit te breiden. Doch het daaraan gehangen prijskaartje deed het hele plan wat op de achtergrond belanden.

Ten slotte

Met het millennium in zicht werd de bevolking van Uithoorn een spiegel voorgehouden en kreeg zij de gelegenheid uit haar midden de Bewoner van de Eeuw te kiezen. Er zijn tien uitverkorenen; ruim 20 procent van de stemmen wordt uitgebracht op mevrouw Cor Floor-Udinga, boegbeeld en nog steeds voorzitter van de Stichting Buurthuis Thamerdal. Naast het haar reeds eerder toegekende ereburgerschap van de gemeente Uithoorn in 1983 en de haar ten deel gevallen onderscheiding van ridder in de orde van Oranje-Nassau in 1996, was dit bij uitstek een uitverkiezing door de bevolking. Een groter compliment en erkenning bestaat er haast niet. Het zal de komende jaren ongetwijfeld wat rustiger gaan worden rondom buurthuis Ponderosa en de steeds kleiner wordende groep oudgedienden. Voor hen en al die vrijwilligers/sters van voorheen, die hun steentje hebben bij gedragen, is dit verhaal verteld.

Bronnen

Gemeentearchief Uithoorn 1.842.71

De Lange Brug, jaaruitgave 1990

Buurtkrant Werkgroep Thamerdal

Archief Stichting Werkgroep Thamerdal

Voorts met dank aan: mevrouw Boutkam, Henk v/d Zande, Wim van Waveren, Bets van Oostwaard, Cor en Carel Floor, Harry Egbers, Chris Woerden, Ad Lustenhouwer.

Binnenzijde omslag:

Een klaverjasavond in Ponderosa. Achter de bar Ingrid Kelderman, Paul Limburg, An van Os en Harry Egbers. (Foto's Peter Schat, 4 februari 1977)

